

Aanleg snelgroeïend bos

P. R. Schütz

Ir. Albert van Leeuwen, adjunct-directeur van AMEV Levensverzekering N.V. heeft een warm pleidooi gehouden voor een fiscale aanpak van het probleem van de waardevermindering die optreedt bij bebossing van vrije landbouwgrond.

Hij deed dat tijdens een feestelijke bijeenkomst ter gelegenheid van het van start gaan van een voorlichtingsactie van Staatsbosbeheer in het kader van de Regeling bijdragen aanleg snelgroeïend bos. AMEV heeft met behulp van de subsidie van deze regeling bij Kerk-Avezaath (gemeente Buren) een stuk grond bebost en minister Braks van Landbouw en Visserij plantte op 28 november van het vorig jaar de laatste van de populieren van dit object, daarmee het startsignaal gevend voor de voorlichtingsactie.

"Te weinig nog wordt onderkend en erkend," zei de heer Van Leeuwen bij deze gelegenheid, "dat opvoering van de eigen houtproductie een wezenlijke bijdrage kan leveren tot het terugdringen van de desastreuze ontbossingen in de ontwikkelingslanden. In dit licht mag opvoering van de houtproductie door bebossing en verhoging van de produktiviteit in het bestaande bosareaal zelfs worden beschouwd als een bittere plicht van de geïndustrialiseerde landen.

Graag wil ik nog een opmerking kwijt over de instel-

ling van velen met betrekking tot het Nederlandse bos. De grote gedachte-fout van de 70-er jaren was, vooral bij de natuurbehoudsector, dat bos niet meer rendabel was, erger nog: niet meer rendabel behoefde te zijn en dat houtproductie dus niet meer van betekenis was.

Echter: De beste basis voor instandhouding van iets, is er voor te zorgen dat het zichzelf bedruipt, dus economisch rendabel of althans self-supporting is. Ik heb al eerder geconstateerd dat de huidige regelingen aanvulling behoeven om werkelijk op grotere schaal van de grond te komen met nieuwe bosaanleg, waarbij ook de belangstelling van institutionele beleggers echt kan worden gewekt. Dan zal de overheid veel meer moeten doen aan daadwerkelijke stimulering en vooral volgens een continu beleid gedurende vele jaren. Alleen dán kunnen de in het Meerjarenplan Bosbouw geformuleerde voornemens met medewerking van particulieren werkelijkheid worden. De vraag blijft overigens wel of dit moet geschieden met meer subsidies. Ik zou een pleidooi willen houden voor een fiscale aanpak, bijvoorbeeld naar Engels voorbeeld. Het is indrukwekkend wat in Engeland bereikt wordt bij bosaanleg, juist door particulieren, ook beleggingsinstellingen, pensioenfondsen enz.

Het Engelse systeem berust onder meer op een wis-

Staande voor een stapel geveld populierenhout en bijgestaan door consultant Bos- en Landschapsbouw ir. C. J. de Lange (links op de foto), spreekt de heer Van Leeuwen zijn rede uit.

selmogelijkheid van fiscaal regime bij bebossing (af-trekbaarheid van investeringskosten) en latere exploitatie (het niet belast zijn van opbrengsten). De pensioenfondsen in het Verenigd Koninkrijk hebben 2-5% van hun portefeuille belegd in bosbouw en verwachten daarvan een reëel rendement op geïnvesteerd kapitaal van 3-3½%.

Voor ons land zou het goed denkbaar zijn het waardeverschil als kosten van het onzuiver inkomen aftrekbaar te maken. (Eventueel met een wederom belastbare opwaardering bij nieuwe latere landbouwbestemming.) Naast gunstige fiscale regelingen is waarschijnlijk ook veel te bereiken met renteloze voorschotten. Een regeling die al in de 30-er jaren bestond. Het is bitter nodig ook in Nederland zo op betere wijze de impasse te doorbreken waarin wij nog zitten."

De Regeling bijdragen aanleg snelgroeiend bos is een regeling van de ministers van Economische Zaken en van Landbouw en Visserij. De regeling heeft tot doel het bevorderen van de produktie van de schaarse grondstof hout. Om dit te stimuleren, en om het gemis aan inkomsten in de eerste jaren enigszins te compenseren wordt aan de eigenaar van de grond, die populieren of wilgen plant, f 3.000,- per ha gegeven, naast de gebruikelijke subsidies die gelden voor de aanleg van bos. Voorwaarde is wel dat het bos in de periode binnen de 15 en 25 jaar na aanleg wordt geveld.

Bij de voorlichting richt Staatsbosbeheer zich vooral op gemeentes, die grond over hebben omdat de oorspronkelijke bestemming – bijvoorbeeld woningbouw – niet, althans voorlopig niet, doorgaat. Daarnaast vor-

men de boeren een niet onbelangrijke doelgroep van deze voorlichtingsactie. Hoewel men er bij Staatsbosbeheer nog van uit gaat dat een agrariër, die voor zijn inkomen van zijn grond afhankelijk is, die grond nu nog niet kan gebruiken voor de aanleg met populier, kunnen er voor boeren andere redenen dan het inkomen zijn die aanleiding kunnen zijn voor het aanleggen van snelgroeiende produktiebosjes.

Een derde doelgroep vormen eigenaren van landbouwgrond, die voor hun inkomen niet van die grond afhankelijk zijn. Dit kunnen zowel particulieren zijn, die een boerderijtje of landarbeiderswoning hebben gekocht als tweede of eerste huis. Het beheer van de bij die woning behorende grond blijkt in zulke gevallen nog wel eens meer problemen op te leveren dan men aanvankelijk had gedacht. Een beheersvorm met snelgroeiend produktiebos kan in zulke gevallen vaak een uitkomst zijn.

Een vierde belangrijke categorie zou kunnen bestaan uit institutionele beleggers, waarvan AMEV een typisch voorbeeld is. Op dit moment vervult AMEV binnen deze groep nog een voorbeeldfunctie. Het bedrijf beheert in totaal voor f 250 miljoen aan landbouwgronden, dit is naar het zeggen van de heer Van Leeuwen 3% van de beleggingsportefeuille. Hiervan is een kwart bos; ca. eenvijfde deel van het bos dat AMEV bezit bestaat uit populierebos. Het doel van de belegging in bossen is het verkrijgen van een redelijk resultaat uit houtproduktie dat, naar AMEV verwacht, zal leiden tot een rendement van 3 à 5%.